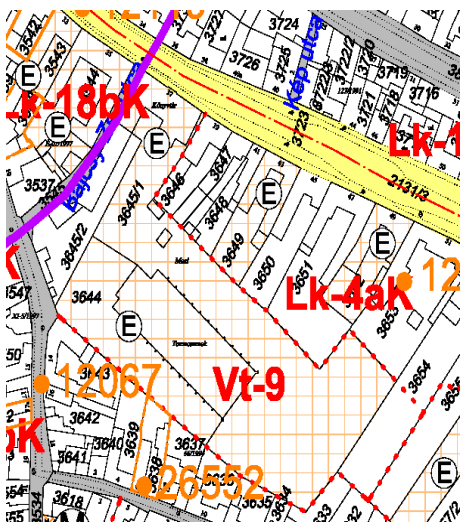

TÖRZSKÖNYV 1.7

a helyi védelem alatt álló építészeti értékek nyilvántartására

1. A védett érték megnevezése: **Katona Lajos Városi Könyvtár**

2.Helye: **Vác, Budapesti főút 37.**

Hrsz: **3645/1**

3.Tulajdonos:

4.Használója:

5.Védelemre javaslatot tett: *Seregi Emőke főépítész munkatárs*

6. A védelmet megállapító rendelet, dátum: **26/2004.(X.14.)**

7.**A védelem indoklása:** A Budapesti főút, melyen az épület áll, széles, kettős faszorú, földszintesen, zárt sorúan beépített út. Igen jellegzetes, vidéki városainkban gyakori utcaképet ad. A Dózsa György úttal szemben az a sajátossága, hogy vonala enyhén íves, és így az utcakép jellege más, a kanyarulatban kellemes hatású, igényesebben beépített. A Budapest felől érkező kellemes benyomást kap a városról. Az utcában számos épület műemlék, de ezeken kívül fontos az utcakép szempontjából, hogy további jellegzetes épületeket helyi védelem alá vegyünk. Az utcát 1718-ban Fischer Gasse, majd Sváb, illetve Tóth utcának nevezték. 1813-tól Pesti országút, 1888-tól Budapesti főút, 1949-ben Mártírok útja, majd ismét Budapesti főút.

Az épület városképi és történelmi értéket képvisel.

A jelenlegi épület helyén kisebb **laktanyában** volt a váci lovasszázad és parancsnoksága 1874-ben.. A régi főutcai kaszárnya nagy udvara hátsó részében az utóbbi időben „igen alkalmas lóidomító helyiség u.n. **lovarda** emeltetett, melyben a lovak kiszabott időben, a hadi mozdulatokban gyakoroltatnak.” A lovarda épületével kapcsolatban a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal megindította a műemléki védetté nyilvántartási eljárást. **1897** őszén építési tervet nyújtottak be (Somogyi Ödön ezredes) a váci polgármesteri hivatalba az egykori Fő utca, majd Budapesti főút 27. szám- napjainkban 37. szám- alatti épület átépítésére. Az építettő honvédelmi

minisztérium az addigi egyszintes honvéd huszárlaktanya helyett, a korabeli sajtót idézve egy „két emeletes palotát” szándékozott építtetni a nevezett helyen. A tervezett épület alaprajza és a „külső kinézeti” rajza megtalálható a váci levéltárban, melynek egy része megjelent az 1996-ban kiadott „Késő maradványainknak tétessen jegyzésben!” című kiadványban. Az építkezés pontos befejezési időpontját nem sikerült megtalálnom. 1945 után városi tiszti klub. 1980-tól Városi Könyvtárként üzemel.

8. A védelembe vett érték leírása, értékvizsgálat: Kilenc főtengelyes, balluszteres attika, vízszintes tagolású homlokzat, a felső szint ablakai félköríves záródásúak, kváderes kőfelület képzés, a kapu melletti lizénák kőpárkányt tartanak. Copf díszítő elemek.

Könyvtárrá való átalakítása során a belső tereket megváltoztatták, személyliftet építettek.

Az épület jelenlegi helyzete: Külső tatarozásra (1980 óta nem volt) és az eredetivel megegyező nyílászáró cseréjére szorul. A belső világítás elavult, az átépítés során a kazánház a tetőtérbe került, s emiatt többszöri elfagyásra került sor. A könyvtár kinőtte a helyet, bővítési igény 500 m². A könyvtár felavatása után Seregi György kovács iparművész „céhtáblát” készített (hatalmas szétnyíló könyv) melyet ismeretlen tettesek nyomtalanul eltüntettek, pótlása szükséges lenne.

9. Az ingatlanon lévő egyéb építmények:

11. Építési engedélyek: 1980 könyvtárrá alakítás

12. Felújítási támogatás:

13. Mellékletek (fotók, felmérés):

